

ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΕΒ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Σημεία ομιλίας του Προέδρου του ΣΕΒ κ. Θ. Φέσσα

Εισαγωγικό statement

- Στην Ελλάδα σε συνθήκες εύθραυστης ανάκαμψης του ΑΕΠ και της απασχόλησης, η οικονομία βιώνει το παράδοξο φαινόμενο της υψηλής ανεργίας (~20%), με σχεδόν ένα εκατομμύριο ανέργους ακόμα, ενώ την ίδια στιγμή πολλές επιχειρήσεις δεν μπορούν να καλύψουν θέσεις εργασίας όχι μόνον υψηλών αλλά και μεσαίων τεχνικών προσόντων λόγω έλλειψης των κατάλληλων υποψηφίων με γνώσεις, εμπειρία και δεξιότητες.
- Καθώς, λοιπόν, όλοι στοχεύουμε και εργαζόμαστε για την εδραίωση της ανάκαμψης της οικονομίας, η αδυναμία του Ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος να διασυνδεθεί αποτελεσματικότερα με την αγορά εργασίας, μαζί με τη μεγάλη διαρροή ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού εκτός Ελλάδος, αποτελούν μία από τις θεμελιώδεις προκλήσεις που βρίσκονται μπροστά μας. Η σύζευξη εκπαίδευσης και εργασίας αποτελούν βασική προτεραιότητα.
- Ο κίνδυνος συνεπώς η Ελλάδα να εγκλωβιστεί και να καθηλωθεί στις χώρες περιορισμένης παραγωγικής βάσης, χαμηλής προστιθέμενης αξίας, χαμηλών ειδικοτήτων και χαμηλών μισθών είναι υπαρκτός. Απαιτεί δε μια ευρεία και σε μεγάλη κλίμακα κινητοποίηση επιχειρήσεων, εργαζομένων, πολιτείας και ακαδημαϊκής κοινότητας, για μια ολοκληρωμένη στρατηγική απασχόλησης.
- Το ίδιο πρόβλημα έχει εντοπίσει στη Γαλλία και η κυβέρνηση Μακρόν που επιχειρεί αυτή την περίοδο μια αντίστοιχη προσπάθεια μεταρρύθμισης του εθνικού συστήματος παραγωγής δεξιοτήτων, ενώ σε πολύ πιο ώριμο στάδιο βρίσκεται η Γερμανία που έχει καταφέρει να διασυνδέσει επιτυχώς την αγορά με το εκπαιδευτικό της σύστημα δίνοντας μεγάλη βαρύτητα στην τεχνική εκπαίδευση. Αυτός είναι και ο λόγος που έχουμε καλέσει τον αρμόδιο σύμβουλο της Γαλλικής κυβέρνησης, κ. Μεζιάν, για να μας παρουσιάσει την αντίστοιχη μεταρρύθμιση που υλοποιείται αυτή την περίοδο στη Γαλλία από τον Πρόεδρο Μακρόν.
- Γιατί είναι σημαντική για την επανεκκίνηση της οικονομίας αυτή η συζήτηση; Διότι έχουμε μπροστά μας 4 σημαντικές προκλήσεις που αφορούν τον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας και συνδέονται άμεσα με τον διεθνή ανταγωνισμό και τις τεχνολογικές αλλαγές.

Slide 2 – 1^η πρόκληση

Η συναίνεση γύρω από αυτόν τον όρο αποτελεί συνθήκη επιβίωσης για την Ελληνική οικονομία, προκειμένου η ανάκαμψη να πάψει να είναι εύθραυστη και θεμελιώδεις διαρθρωτικές προκλήσεις στη λειτουργία κράτους και αγοράς να θεραπευθούν.

Η προτεραιότητα στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και την παραγωγή διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών δεν είναι μόνο προϊόν μιας θεωρητικής προσέγγισης. Επιβεβαιώνεται και από τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις.

Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας στο εννιάμηνο του 2017 συνδέεται με τη βιομηχανική παραγωγή, τις εξαγωγές, και τον κύκλο εργασιών στον τουρισμό που ενισχύονται, καθώς ενδυναμώνεται η ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας.

Αυτού του είδους η ανάκαμψη της οικονομίας στηρίζει την αύξηση της απασχόλησης κατά 1,9% και την αύξηση των μισθών κατά 0,5%.

Slide 3 – 2^η πρόκληση

Η υιοθέτηση του Εθνικού Στόχου πρέπει να γίνει με ευρεία συναίνεση και να υπηρετείται με συνέπεια ανεξαρτήτως εκλογικών κύκλων και πολιτικών αλλαγών.

Η βιομηχανική στρατηγική και ο ποσοτικός στόχος πρέπει πλέον να αποτελούν δομικά στοιχεία του Εθνικού Αναπτυξιακού Σχεδίου της χώρας.

Τα βιομηχανικά προϊόντα αντιστοιχούν στο 87,7% των εξαγωγών αγαθών και στο 42,1% των συνολικών εξαγωγών (συμπεριλαμβανομένων του τουρισμού, ναυτιλίας, μεταφορών κλπ) σε 181 χώρες.

Και η παραγωγή και οι εξαγωγές πρέπει να αυξηθούν και αυτό για να επιτευχθεί πρέπει να υποστηρίζεται και από ανάλογη στρατηγική δεξιοτήτων - να αντιμετωπίσουμε και να αντιμετωπίσουμε το χάσμα δεξιοτήτων.

Slide 4 – 3^η πρόκληση

Καταθέσαμε τις προτάσεις μας για μία στρατηγική, και ένα συγκεκριμένο, ποσοτικοποιημένο Οδικό Χάρτη που, αν εφαρμοστεί, μπορεί να αυξήσει επιπρόσθετα τον εθνικό μας πλούτο κατά περίπου 7,6 δισ. ευρώ, μέχρι το συμβολικό ορόσημο του 2021, συνεισφέροντας μία αύξηση 4% στο ΑΕΠ της χώρας και τουλάχιστον 50,000 νέες, μόνιμες και καλές θέσεις απασχόλησης.

Αυτό επίσης πρέπει να υποστηρίζεται και από ανάλογη στρατηγική δεξιοτήτων - να αντιμετωπίσουμε και να αντιμετωπίσουμε το οριζόντιο χάσμα ψηφιακών δεξιοτήτων που παρατηρείται στην Ελλάδα.

Slide 5 – 4^η πρόκληση

Η συμμετοχή των μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων που αντέχουν στην κρίση στο δημόσιο διάλογο υστερεί, με πρώτα θύματα την προοπτική παραγωγικής μεγέθυνσής τους και τις νέες δουλειές που μπορούν να δημιουργήσουν. Ταυτόχρονα, υστερεί η ανάδειξη των χαρακτηριστικών που μπορούν να στηρίξουν την επιβίωση του συνόλου των ΜμΕ στην Ελλάδα. Ο ΣΕΒ θεωρεί αναγκαία τη μετατόπιση της δημόσιας συζήτησης για τις ΜμΕ, με έμφαση στα παραγωγικά χαρακτηριστικά που ενισχύουν τις αντοχές και προωθούν τη μεγέθυνσή τους, με εξειδικευμένες προτάσεις πολιτικής βάσει διεθνών καλών πρακτικών.

- **Εξωστρέφεια και εστίαση σε εμπορεύσιμα προϊόντα/υπηρεσίες:** Οι ΜμΕ είναι κυρίως εισαγωγικές, όμως, ειδικά οι μεσαίες, πέτυχαν 40% αύξηση των εξαγωγών τους.
- **Έργα σε δραστηριότητες προστιθέμενης αξίας:** Η παραγωγικότητα (προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο) στις μεσαίες επιχειρήσεις είναι περίπου 40% μεγαλύτερη από τις μικρές και περίπου 178% μεγαλύτερη από τις πολύ μικρές.
- **Έμφαση στη Μεταποίηση,** όπου εμφανίζεται τετραπλάσια προστιθέμενη αξία (ανά επιχείρηση) σε σχέση με τις υπηρεσίες.

Οι ΜμΕ για να συμβάλλουν στον παραγωγικό μετασχηματισμό πρέπει να υποστηρίζονται από μία στρατηγική δεξιοτήτων φιλική για τις ΜμΕ και ευέλικτη – στον βαθμό που εκεί το χάσμα δεξιοτήτων είναι ευρύτερο.

Slide 6 – Τι κάνουν οι άλλες χώρες

Στην Ιταλία η κυβέρνηση σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις και την ακαδημαϊκή κοινότητα έχουν συμφωνήσει σε μια συγκεκριμένη στρατηγική κινήτρων και κατευθύνσεων στην εκπαίδευση ώστε να πετύχουν έναν φιλόδοξο στόχο: να έχουν έως το 2020, 200.000 πτυχιούχους, 3.000 managers και 1.400 διδάκτορες στο πεδίο του Industry 4.0. Γιατί το κάνουν αυτό; Διότι έχουν αντιληφθεί τις σαρωτικές αλλαγές που φέρνει η τεχνολογία στη βιομηχανική παραγωγή και λειτουργώντας προνοητικά, επιδιώκουν να εξοπλίσουν την Ιταλική οικονομία με τις αναγκαίες δεξιότητες.

Ο Σύνδεσμος Ισπανών Εργοδοτών και Βιομηχανιών με «λευκή βίβλο» που εξέδωσε πέρυσι για την εκπαίδευση καταγράφει την αγωνία του για την αδύναμη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας με την αγορά εργασίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε πρόσφατα (17/1) σε συνέχεια των αποφάσεων της Κοινωνικής Συνόδου Κορυφής του Γκέτεμποργκ, νέα πρωτοβουλία για την ενίσχυση των βασικών ικανοτήτων και των ψηφιακών δεξιοτήτων των ευρωπαϊκών πολιτών, καθώς και της ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης.

Slide 7

Αυτή είναι μία διπλή πρόκληση. Αφορά την ανάπτυξη, αφορά και την απασχόληση. Αφορά την οικονομία και την διατηρήσιμη ανόρθωσή της, αφορά την κοινωνία και την κοινωνική συνοχή.

Η πολιτική για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ως σημαντικό μέσο αντιμετώπισης των οικονομικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών προκλήσεων πρέπει να καταλήγει σε μια εθνική πολιτική (ή στρατηγική ή σχέδιο) για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την επαγγελματική κατάρτιση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, την ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού ή την Δια Βίου Μάθηση.

Αυτή είναι διακριτή από εκείνη για την παιδεία και την γενική εκπαίδευση ή από την πολιτική απασχόλησης, αν και προφανώς συνδέεται και με αυτές.

Η πολιτική δεξιοτήτων επικεντρώνεται όχι μόνο στους νέους που ολοκληρώνουν ή έχουν ολοκληρώσει την επίσημη εκπαίδευσή τους, αλλά και στους ενήλικες εργαζόμενους, τα άτομα που εγκαταλείπουν το σχολείο, τους εργαζόμενους στην άτυπη οικονομία και τις μειονεκτούσες ομάδες.

Και σε αυτό το πεδίο ο ρόλος των επιχειρήσεων είναι κρίσιμος. Η Ελλάδα καλείται να γίνει ένα από τα παραδείγματα χωρών, κι εμείς οφείλουμε να συμβάλλουμε σε αυτό, που θα έχουν υιοθετήσει τέτοιες αποτελεσματικές πολιτικές, ενισχύοντας την χρονίως αδύναμη διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και αντιμετωπίζοντας τα όλο και μεγαλύτερα προβλήματα στην ανάπτυξη των κατάλληλων δεξιοτήτων που έχει ανάγκη η αγορά εργασίας.

Slide 8-13 – Οι κακές επιδόσεις αναδεικνύουν το μέγεθος της προσπάθειας (ανάγνωση των στοιχείων από τα slides)

Slide 14 – Τι καλούμαστε να συζητήσουμε σήμερα και γιατί ο ΣΕΒ επενδύει σε αυτή την προσπάθεια (αναφορά προσωπικού παραδείγματος από quest χρήσιμο αν υπάρχει σαν θετικό αντιπαράδειγμα σε σχέση με το τι συμβαίνει στην υπόλοιπη οικονομία).